

Připravili jsme pro vás zářijovou rozesílku s číslem 14/2024. Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem . V rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, odkazy na grantové výzvy, tipy na výukové materiály. Rozesílka vychází s přílohou Poctivě vyrobené PV/5/2024.

V části I, na stránkách 2–13, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 14–18).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 19).

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V ZÁŘÍ: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství, 16. 9. – Týden bez odpadu, Evropský týden mobility, 20. 9. – Evropský týden udržitelného rozvoje, 22. 9. – Mezinárodní den bez aut

Více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Sobota 14. září	Den Zlínského kraje www.dzk.cz	ZRUŠENO!
Neděle 15. září	program pro děti, Galerie Šantovka Olomouc www.galeriesantovka.cz	
Neděle 22. září	Den bez aut www.mestovsetin.cz	
So – So 5.–12. října	Výstava na stromech www.vystavanastromech.cz	
Středa 23. října	Krajská konference o EVVO www.liska-evvo.cz	
Pátek 15. listopadu	Vsetínské školy za lepší svět www.liska-evvo.cz	

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TĚDY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYTOBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYTOBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 15. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

OBSAH ROZESÍLKY 14/2024

Část I INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽAKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

- I/1 Zprávy z Lísky ... str. 2
- I/2 Aktuality, zprávy z webu a tisku ... str. 3
- I/3 Grantové výzvy ... str. 3
- I/4 Pozvánky na akce, osvětové kampaně ... str. 4
- I/5 Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO ... str. 11
- I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení ... str. 12

Část II METODICKÁ PODPORA

- II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe ... str. 14
- II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky ... str. 15
- II/3 Program Učíme se venku ... str. 17
- II/4 Projekty pro školy, soutěže ... str. 18
- II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy ... str. 18

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

- III/1 Udržitelný rozvoj ... str. 19
- III/2 Přírodní zahrady ... str. 20
- III/3 Zelené okénko ... str. 20
- III/4 Místní produkty, biopotraviny ... str. 20
- III/5 Fairtrade ... str. 21

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Líska zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

O prázdninách jsme připravili a vydali DIÁŘ na školní rok 2024/25. Získat ho můžete na akcích Líska nebo na infoevvo@seznam.cz

V září zahájíme osvětovou kampaň STROMY a MY (15. 9. – 31. 10. 2024), připravujeme program pro děti na Den Zlínského kraje a v Galerii Šantovka Olomouc, Férovou kavárnu na vsetínský Den bez aut, spolupracujeme s UTB Zlín na akcích v rámci Týdne udržitelného rozvoje. Čekají nás workshopy pro pedagogy a zejména XXIII. Krajská konference o EVVO na téma Spokojený učitel.

Vyhlašujeme nominace na již XXIV. ročník CENY za přínos EVVO ve Zlínském kraji.

V září také zahajujeme programy pro školy, v zahradách škol a v Arboretu Smetův. Nabídku najdete na str 10. Novinkou jsou programy pro II. stupeň ZŠ a SŠ.

Aktivně se zapojujeme do kampaní na území města Vsetín i v regionu.

Těšíme se na setkávání, Vaše LÍSKA

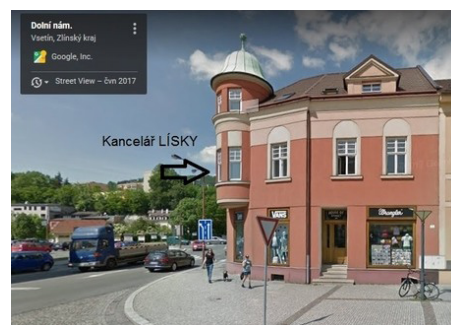
Provoz kanceláře LÍSKY a Férového obchůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny.

V případě potřeby nám můžete zavolat: 605 806 840, nebo 734 122 430.

Férový obchůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový obchůdek Líska
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Klub LÍSKY je tady již 10 let

Klub pro naše příznivce a podporovatele má aktuálně 65 členů.

Větší polovina členů je s námi celých těch 10 let!

Každoročně získáváme od dárců do rozpočtu Líska více než 40.000 Kč!

To je částka, díky níž můžeme spolufinancovat projekty na venkovní výuku dětí.

DĚKUJEME!

Doporučené částky na 12 měsíců: Osobní členství: od 400 Kč
Rodinné členství: od 600 Kč
Škola, organizace: od 1.000 Kč

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-liska>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOCI?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 14/2024

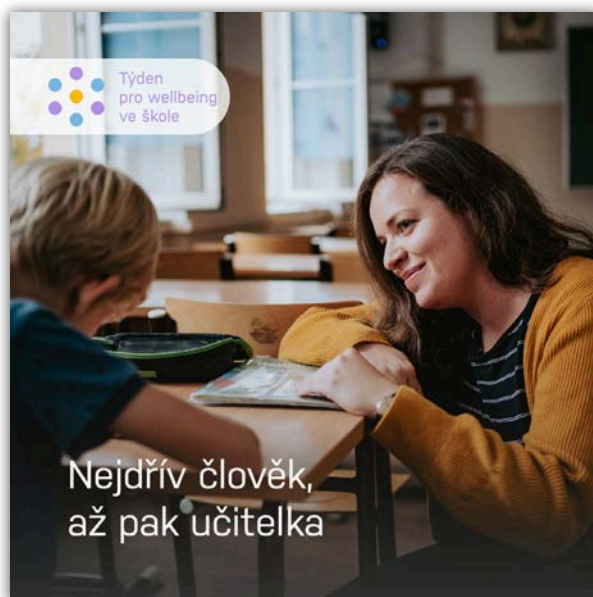
strana 2

Každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole

Týden pro wellbeing ve škole 2025

Myšlenka na uspořádání Týdne pro wellbeing ve škole vznikla v rámci Partnerství pro vzdělávání 2030+ zhruba před rokem, kromě jiného jako reakce na další z řady varovných dat o horšícím se duševním zdraví českých dětí. Během následujících měsíců bohužel další nepříznivá data přibyla – patří mezi ně například výzkum Národního institutu SYRI, podle nějž čtvrtina dospívajících aktuálně nezažívá pocit duševní pohody, <https://www.syri.cz/tiskove-zpravy/dusevni-pohoda-skolaku-hlavni-rol-i-hraji-vztahy-mezivrstevniky>

Odborníci a odbornice považují za varující i zjištění, že 26 % dospívajících ze 6. tříd spíše nevnímá školu jako místo, kam by patřili, a pro 24 % z nich není škola místem, kde si snadno hledají přátele.

To všechno jsou důvody, proč myšlenku potřebnosti a nepostradatelnosti wellbeingu ve vzdělávání šířit a podporovat.

Zapište si do diáře datum 4.–11.2 a přečtěte si tiskovou zprávu o přípravách ročníku 2025.

Už teď můžete přemýšlet, jak se zapojit nebo jak udělat ve vaší škole z každého týdne týden pro wellbeing...

<https://www.wellbeingveskole.cz/startujeme-pripravy-na-tyden-pro-wellbeing-ve-skole-uskutecni-se-4-11-unora-2025/>

I/3

Grantové výzvy

■ Výzva č. 11/2024: Pilíře EVVO

Příjem žádostí: 16. 9. 2024 – 31. 10. 2024 Alokace: 70 000 000 Kč
Z této výzvy bude podpořena realizace ekologických výukových programů v České republice. Na komplexní služby ekologických výukových programů pro děti a mládež a vzdělavatele bude rozděleno celkem 70 milionů korun.

■ Na co můžete dotaci získat:

- 6.1. A – Environmentální vzdělávání a výchova
- 6.1. D – Interpretace přírodního dědictví
- 6.1. E – Motivační akce, soutěže a festivaly

<https://www.sfzp.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/detail-tiskove-zpravy/?id=315>
<https://www.narodni-program-zp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=139>

■ Burza filantropie ve Vsetíně, 15. 8. – 30. 9. 2024

<https://www.burzafilantropie.cz/vsetin/prihlasovací-formular/>
Oprávnění žadatelé jsou nestátní neziskové organizace a sociální podniky působící v okrese Vsetín.

Aktuality, principy fungování Burzy filantropie, pravidla i inspiraci naleznete na webu www.burzafilantropie.cz.

■ Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství.

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete?
Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

■ Aktualizovaný harmonogram výzev OPJAK na rok 2024

Najdete ho na webu <https://opjak.cz/harmonogram-vyzev/>

XXIII. Krajská konference o EVVO

**JAK BÝT SPOKOJENÝ UČITEL
A VYTVOŘIT POHODU PRO DĚTI****středa 23. 10. 2024**

9.00–15.30 hodin

Impact HUB Zlín

hubzlin.cz

Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a námětů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- předání CENY EVVO
- referáty
- workshopy
- prezentace výukových materiálů, programů a služeb

www.liska-evvo.cz

Ministerstvo životního prostředí

Přihlašování ZDE: <https://forms.gle/eEweZ222xJuAHqoEA>

Vyhlašujeme

**XXIV. ročník Ceny za přínos k rozvoji environmentální výchovy,
vzdělávání a osvěty ve Zlínském kraji za rok 2024**Nominace zasílejte do 20. září 2024 – formulář na vyžádání na infoevvo@seznam.cz nebo na www.liska-evvo.cz**KATEGORIE:**

1. Osobnost EVVO
2. Ředitel školy, školského zařízení / manažer neziskové organizace
3. Školní koordinátor EVVO, pedagog, lektor
4. Pracovník/dobrovolník nestátní neziskové organizace
5. Komunální politik / pracovník veřejné správy
6. Žák základní/střední školy, student vysoké školy
7. Podnikatel (právnícká i fyzická osoba)
8. Škola, školské zařízení / vzdělávací instituce / nezisková organizace
9. Projekt EVVO realizovaný na území Zlínského kraje
10. Objev v oblasti EVVO (jednotlivec)

www.liska-evvo.czOcenění budou předána v programu
XXIII. Krajské konference o EVVO ve Zlíně dne 23. 10. 2024.Formulář ke stažení ZDE: <https://www.liska-evvo.cz/doc/liska-vyhlasuje-xxiv-rocnik-ceny-za-prinos-k-rozvoji-environmentalni-vychovy-vzdelavani-a-osvety-ve-zlinskem-kraji-za-rok-2024>

UČÍME SE A BÁDÁME VENKU
 TEMATICKÉ PROFESNÍ SETKÁNÍ NA PODPORU SPOLUPRÁCE V ÚZEMÍ

26.9.2024 | 9 - 13 HODIN
 ZŠ KAROLINKA

Lektorky:
 Mgr. Iva Koutná, LIŠKA, z.s.
 Pavlína Gášková,
 Studijní centrum BASIC Vsetín

Jak na venkovní učení - praktické ukázky aktivit a výukových materiálů k rozvoji přírodovědné, čtenářské i matematické gramotnosti. Kde se inspirovat, sdílení zkušeností.

Doporučeno pedagogům I. st. ZŠ, ŠD.

Pro účastníky bude připraveno malé občerstvení.
 Přihlašování do 16.9.2024 prostřednictvím formuláře.
 Informace: pavlina.zivnickova@mestovsetin.cz

MAP ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
 VSETÍNSKO IV
 R.Č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008342

Spolufinancováno Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Videokurz ZAČÍNÁME BÁTAT

Pro všechny, kdo chcete začít učit badatelsky, ale...

- nemáte čas studovat kupu metodik
- nemůžete na celodenní seminář
- chcete studovat vlastním tempem, dle svých časových možností
- Do 19. 9. jen za 2500 Kč
- Chcete se ujistit, že je videokurz pro vás?
Připojte se 16. 9. od 18:00 zdarma k informačnímu webinaru.
- Více na: <https://badatele.cz/videokurz/>

Sedmý ročník Národní konference EVVO a environmentálního poradenství, tentokrát s názvem: LABYRINT KOMUNIKACE nejen O KLIMATICKÉ ZMĚNĚ ... aneb jak se orientovat ve složitém světě informací a jak na správnou i zrádnou komunikaci

Čtvrtek 3. října 2024 od 9.00 do 17.00 hodin, Fakulta sociálních studií MU Brno.

Na webu www.konference-evvo.cz najdete program a registraci k účasti.

Akci připravují Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Ministerstvo životního prostředí, Fakulta sociálních studií MU Brno a Jihomoravský kraj.

LABYRINT KOMUNIKACE nejen O KLIMATICKÉ ZMĚNĚ

7. NÁRODNÍ KONFERENCE EVVO A ENVIRONMENTÁLNÍHO PORADENSTVÍ
 3. ŘÍJNA 2024 | BRNO, Fakulta sociálních studií MU

<p>8.30 Přezence a drobná snídáně</p> <p>9.00 Pozvání do labyrintu</p> <p>9.30 Klíčové příspěvky: Jak (NE)KOMUNIKOVAT nejen O KLIMATICKÉ ZMĚNĚ</p> <p>9.30 KLAM JAKO POLITICKÁ TECHNOLOGIE V DEBATĚ O KLIMATICKÉ ZMĚNĚ Vojtěch Pecka</p> <p>10.00 DILEMATA VĚDECKÉ ŽURNALISTIKY: MÁ VĚDU PROPAGOVAT, NEBO KRITIZOVAT, NEBO ANI JEDNO Z TOHO? Petr Koubský</p> <p>10.30 Přestávka na sňeže</p> <p>11.00 JE POČÍTÁNÍ OSOBNÍ UHLÍKOVÉ STOPY KRAVINA? Petr Kucka a Ondráš Přibyla</p> <p>11.20 JAK TO VIDÍ MLADÍ Panelová diskuze Veronika Batelková, Johana Bázlerová, Rozárie Haškovcová, Veronika Nováčková a Kateřina Špalková, moderátor Petr Doubavský</p> <p>12.00 MYTY A OMYLY V OCHRANĚ PŘÍRODY Mojmír Vlasín</p> <p>12.30 Přestávka na oběd</p>	<p>DEZINFORMACE VE VZDĚLÁVÁNÍ</p> <p>13.45 KRITICKÉ MYŠLENÍ V MEDIÁLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ Vítězslav Sliva</p> <p>14.05 CO KDOŽ NENÍ ROZDĚLENÁ SPOLEČNOST, ALE JEN SLOVNÍK? Tereza Vodičková</p> <p>14.25 KLIMA A MEDIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ANEB FACT-CHECKING NESTÁČÍ Veronika Batelková</p> <p>14.45 Přestávka na kávu</p> <p>PRAKTICKÉ RADY A NÁSTROJE PRO ORIENTACI V LABYRINTU KOMUNIKACE</p> <p>15.00 SPOLEČNÁ ŘEČ – JAK PŘIVÉST K ROZUMU (NEJEN) ODPŮRCE KLIMATICKÉ ZMĚNY? Lukáš Hána</p> <p>15.20 O KLIMATU VĚCNĚ A LIDSKY: ZKUŠENOSTI Z PRODUKCE PODCASTU 2050 Petr Holík</p> <p>15.40 AUTENTICKÁ KOMUNIKACE: JAK BÝT OPRAVDIVÝ V DNĚŠNÍM SVĚTĚ Bohuslav Binka</p> <p>16.00 Závěr konference a pozvání na debatu s Davidem Abramem</p>
--	---

Akce se koná pod záštitou ministra životního prostředí Petra Hladíka.

lipka | Ministerstvo životního prostředí | MÚI FSS | jihomoravský kraj

WWW.KONFERENCE-EVVO.CZ

Líška

Zlínský kraj
 Kraj bez hranic

Rozesílka LIŠKY 14/2024

strana 5

EVROPSKÝ TÝDEN MOBILITY 2024

DEN BEZ AUT

Pátek 20. 9. 2024 od 9 do 15.30 hodin
Dolní náměstí Vsetín

- Aktivity, soutěže a kvízy s tematikou bezpečnosti
- Program prevence úrazů
- Knihovnička s čítařnou
- Simulace dopravní nehody a poskytnutí první pomoci
- Férová kavárnička

Středa 18. 9. 2024
MHD ZDARMA PO CELÝ DEN

Úterý 17. 9. a čtvrtek 19. 9. 2024
DOPRAVNÍ HRDIŠTĚ NA TRÁVNÍKÁCH OTEVŘENO PRO MŠ

Na kampani spolupracují:

Z této bude poštována fotovideoaudiokomunikace pro účely publicity kampaně, zveřejněni na welech města Vsetín, ve Vsetínských novinách a dalších sdělovacích prostředcích.

Pro děti i dospělé
Vstup zdarma

PROMĚNA
27. 9. 2024

www.nocvedcu.cz

Včelaři Arboretum Semetín připravují vzdělávací neděle pro veřejnost

Vždy od 14 do 17 hodin.

29. 9. Ochutnávka vítězných medů z Medolízačky.

Děkujeme společnosti GALVAMET Vsetín, která v minulém roce včelaře významně podpořila.

Seminář k mezinárodnímu dni geodiverzity, 9. října, Brno v Arnoldově vile

Téma semináře „Geodiverzita, občanská věda a participace veřejnosti“. Určeno všem zájemcům o geovědu a geodiverzitu. Pedagogickým pracovníkům bude vydáno potvrzení o dalším vzdělávání. Celý program je zdarma, občerstvení bude zajištěno, tak s **přihlašovaním** příliš neotálejte.

Envicentrum Vysoké Pole a MAS Ploština, z.s. Vás zvou na

Podzimní slavnost

5. 10. 2024 od 14:00
Envicentrum Vysoké Pole

14:00 - 14:30 ZŠ a MŠ Vysoké Pole
14:30 - 16:30 harmonikáři
od 14:30 voňavé tvoření s bylinkami / Jitka Jiříčková
od 14:30 výroba valašských panenek / Alena Dynková
16:00 vyhlášení soutěže o nejlepší podzimní koláč

PO CELOU DOBU DÍLNIČKY PRO DĚTI :
Dlabání dříví - dřívě s sebou (popř. k zakoupení)
Rezbářská dílnička / manželé Hutěčkoví
Zdobení perníčků / Alena Janáčková
Tvořivá dílna / Petra Zvonková

DĚTSKÁ SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ PODZIMNÍ KOLÁČ :
Přines s sebou koláč z podzimních plodů (jablka, hrušky, brnký, dřívě...) a zapoj se s námi do soutěže.

SOUČÁSTÍ BUDE TAKÉ PRODEJ REGIONÁLNÍCH VÝROBCŮ :
DĚTSKÝ DOMOV SMOLINA, U NÁS KAFE, TRDELNÍK Z VIDČE,
DŘEVOVÝROBA KOTULANOVI, SIMONA TLUŠŤÁKOVÁ, a další.

Více informací na tel.: 731 738 970 – Pavlína Vaňková

Seminář k Mezinárodnímu dni geodiverzity pořádaný Ústavem geoniky AV ČR

Oddělení environmentální geografie
Ústavu geoniky AV ČR, v. v. i. Vás zve na

Seminář k mezinárodnímu dni geodiverzity „Geodiverzita, občanská věda a participace veřejnosti“

Kdy: středa 9. října 2024 od 10:00
Kde: Arnoldova vila, Drobného 299/26, 602 00 Brno

Seminář bude rozdělen na dvě části:

- 1) Cyklus přednášek na téma geodiverzita, občanská věda a participace veřejnosti
- 2) Komentovaná prohlídka Arnoldovy vily a okolí

Přihlašování na seminář je již možné – využijte načtení formuláře přes QR kód nebo otevřete odkaz: forms.office.com/e/wr0zqF09yk. Kapacita účastníků semináře je omezena, proto s přihlášením neváhejte příliš dlouho.

Seminář probíhá ve spolupráci s Vzdělávacím institutem pro Moravu, účastníkům bude vydáno potvrzení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a je zdarma.

Brno – Arnoldova vila 9. 10. 2024 od 10:00

Přihlaste se do b-learningu Klima v tísní či Kabinetů klimatického vzdělávání NABÍDKA AKTUÁLNÍHO KURZU, WEBINÁŘE A PODPŮRNÝCH INSPIRAČNÍCH SETKÁNÍCH.

Přidejte se ke KABINETŮM KLIMATICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ!

Hned od začátku září pro Vás máme jedinečnou možnost, která tu v oblasti klimatického vzdělávání nikdy nebyla. Desetkrát za rok – každý měsíc – se budete moci setkávat s ostatními pedagogy online na krátkém webináři a společně s nimi a pozvanými odborníky (pedagogy z praxe) budete moci sdílet své zkušenosti s vybraným aspektem klimatického vzdělávání, vyměňovat si tipy a odkazy na zajímavé materiály, ptát se a vzájemně si odpovídat. To všechno přinesou Kabinety klimatického vzdělávání. První z nich se bude konat už 12. září! Na těchto kabinetech rádi uvítáme ty, kteří se rozhodli s klimatickým vzděláváním teprve začít, i ty, kteří se tématu již věnují delší dobu a mají s ním více zkušeností.

Chceme tak podpořit vzájemné setkávání a výměnu zkušeností mezi pedagogy a společně tak vytvářet a vzájemně posilovat komunitu lidí, kteří se zajímají o výuku o klimatické změně jako o jednom z nejaktuálnějších problémů dnešního světa a života v něm.

Účast na kabinetech je zdarma. Není nutné absolvovat celý cyklus, můžete se hlásit na jednotlivá setkání podle vašich možností i témat, která vás budou aktuálně zajímat.

Kabinety klimatického vzdělávání se ve školním roce 2024/25 budou konat v těchto termínech k těmto tématům:

- Učitel(ka) ví, kde hledat inspiraci a správné informace o klimatickém vzdělávání. (12. 9. 2024)
- Učitel(ka) ví, jak a proč motivovat své žáky. Ví, proč je důležité učit o klimatické změně. (10. 10. 2024)
- Učitel(ka) ví, jak pracovat s emocemi ve výuce. (14. 11. 2024)
- Učitel(ka) ví, jak využít (školní) prostředí, ve kterém učí. (12. 12. 2024)
- Učitel(ka) dovede zařadit klimatické vzdělávání do různých předmětů. (9. 1. 2025)
- Učitel(ka) se nebojí těžkých témat. (13. 2. 2025)
- Učitel(ka) si dovede hrát s žáky. (13. 3. 2025)
- Učitel(ka) přibližuje klimatickou změnu na místě, kde žijeme: česká krajina. (10. 4. 2025)
- Učitel(ka) dovede využít technologie a online programy ve své výuce. (15. 5. 2025)
- Učitel(ka) si udržuje pozitivního ducha, že to dobře dopadne, a předává ho žákům. (12. 6. 2025)

Setkání společně připravují Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o. p. s. a Člověk v tísní, o. p. s.

Podrobnější informace o prvním setkání a přihlašování na něj najdete v nejbližších dnech [na facebookové stránce Učím o klimatu](#) a webu [ucimoklimatu.cz](#).

Základní informace o kabinetech si můžete přečíst [ZDE](#).

Podzimní cyklus b-learningového kurzu pro vzdělavatele: KLIMA V TÍSNÍ

Chcete se dozvědět základní informace o aktuálním palčivém tématu klimatické změny? Chcete k tomu získat řadu vypracovaných materiálů a zdrojů využitelných ve výuce? **A chcete při tom všem využít výhodu online kurzu spojeného s několika online setkáními (kurzem tedy můžete z větší části procházet v časech a na místech, která si sami zvolíte a budou vám vyhovovat)?**

Pokud ano, přihlašte se do podzimního cyklu našeho **b-learningového kurzu KLIMA V TÍSNÍ**. Kurz je určený pedagogům všech předmětů na 2. stupni ZŠ a SŠ/SOŠ, poběží od poloviny října do konce listopadu 2024 a je zdarma.

B-learning obsahuje:

- samostatné studium online kurzu Klimatická změna <https://kurzy.clovekvtsni.cz/klima> (6 hodin)
- 3 webináře s odborníky z řad vědců i vzdělavatelů + prostor na diskuzi o tom, co vás zajímá (3 x 2 hodiny = 6 hodin)
- vypracování úkolů včetně návrhu vlastní výukové aktivity + zpětná vazba od pedagogů se zkušeností s klimatickou výukou (8 hodin).

Podrobnosti a odkaz pro přihlášení na b-learning najdete [ZDE](#).

Informační webinář ke kurzu ŽIJEME MĚSTEM

Na tomto webináři se seznámíte s obsahem, formou a možnostmi využití online kurzu Žijeme městem. Kurz je určen dětem ve věku 2. stupně ZŠ a jejich učitelům. Seznamuje žáky a učitele s některými environmentálními a sociálními aspekty života ve městě. Webinář proběhne 23. října od 16 do 17:30, je součástí Týdne globálního vzdělávání (GEW)

Podrobnosti a odkaz pro přihlášení na webinář jsou [ZDE](#).

Pokud vás některá z akcí zaujme, přihlaste se na ni co nejdříve. S blížícím se školním rokem se začínají zaplňovat, budete tak mít jistotu, že se na akci dostanete a zbydou pro vás na ni místa.

Aktuální přehled všech kurzů a workshopů vzdělávacího programu Varianty Člověka v tísní najdete [ZDE](#).

Na webových stránkách Učím o klimatu (www.ucimoklimatu.cz) zároveň najdete řadu dalších materiálů využitelných pro výuku o změně klimatu. Najdete zde vypracované lekce k různým tématům, pro různé předměty i věkové skupiny, metodiky a další podpůrné materiály.

Učím na o klimatu na FACEBOOKU:

- 1) **Veřejná stránka Učím o klimatu:** Zde můžete být pravidelně informováni o aktuálních kurzech, akcích, metodikách i nových lekcích na webu [ucimoklimatu.cz](#)
- 2) **Uzavřená skupina pro vzdělavatele:** Tato skupina je bezpečným prostorem pro všechny, které zajímá výuka o změně klimatu. Můžete zde s ostatními kolegy v bezpečném prostředí sdílet své zkušenosti, vyžádat si zpětnou vazbu na vaše lekce a plánované nebo realizované programy. Budete zde dostávat i bonusové materiály a odkazy na další zdroje a inspiraci k tématům zveřejněným na stránce.

Václav Zeman

Spolek Přírodní zahrada připravil **два webinarů s nestorkou školních a přírodních zahrad Ing. Danou Krivánkovou** z Lipky Brno:

30. 9. 2024 – Přírodní zahrady a změna klimatu

15. 10. 2024 – Čtyři roční období v zahradě aneb zahradničení s dětmi v době klimatické změny

Webináře budou probíhat od 18.00 do cca 20.00 hod.

Přírodní zahrada, z.s. • tel. 731 440 922

www.prirodnizahrada.eu

Pozvání na **seminář „Škola, která chrání klima“** k aktuálnímu tématu dekarbonizace na školách.

Více na přihlašovací webu:

<https://www.chaloupky.cz/dekarbonizace-skol/>

Ministerstvo životního prostředí

e-mail: miroslav.novak@mzp.cz • www.mzp.cz

ŠKOLA, KTERÁ CHRÁNÍ KLIMA ANEB JAK NA DEKARBONIZACI ŠKOL

ŠKOLENÍ PRO UČITELE, ŘEDITELE A ZŘIZOVATELE

VSTUP
ZDARMA

ZVEME VÁS NA ŠKOLENÍ, KDE SE DOZVÍTE:

- Jaká je role školy v ochraně klimatu
- Co je uhlíková stopa a dekarbonizace
- Jak škola sníží spotřebu energie i uhlíkovou stopu
- Jaký vliv má vytápění, energie, doprava či obědy
- Jaká opatření škola může realizovat
- Kde na to může získat finance
- Jak začít a jak probíhá celý proces
- A jak to vše srozumitelně vysvětlit žákům

- PŘÍKLADY Z ČESKÝCH ŠKOL
- KONTAKTY NA ODBORNÍKY
- WORKSHOP PRO UČITELE

vždy
9:00-15:30

PRAHA
9.10. 2024

ve spolupráci s
Akademií veřejného investování -
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
místo konání
Pařížská 4

JIHLAVA
11.11. 2024

ve spolupráci s
Krajským úřadem Kraje Vysočina
místo konání
sál KÚ Žižkova 1882/57

OLOMOUČ
22.11. 2024

ve spolupráci s
Krajským úřadem Olomouckého kraje
místo konání
sál KJ Jeremenkova 1191

Prosíme o potvrzení účasti prostřednictvím [totoho odkazu](#) nebo QR kódu nejpozději 5 dnů předem.

Více informací a publikace **Škola, která chrání klima** volně ke stažení na ci2.co.cz/cs/publikace.

V případě dotazů ohledně školení se obraťte na Miroslava Nováka - miroslav.novak@mzp.cz, tel. 267 122 451
nebo Jitku Burianovou - jitka.burianova@mzp.cz, tel. 267 122 933 (MŽP ČR)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

ci2, o. p. s.

SUSTO
Sustainability Tools

CHALOUPKY

Školení je pořádáno a financováno Ministerstvem životního prostředí a Operačním programem Životní prostředí.
Vznik publikace byl financován z Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) 2014-2020.

POZVÁNKA NA WEBINÁŘ

Přírodní zahrady

KDY: PONDĚLÍ 30.9.2024 OD 18:00 - 20:00 HODIN

AKCE JE SOUČÁSTÍ VZDĚLÁVACÍHO KURZU „OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM“

OBSAH WEBINÁŘE:
PROJDEME KRITÉRIA PŘÍRODNÍCH ZAHRAD A PRVKY, KTERÉ NÁM POMÁHAJÍ ZVLÁDNOUT DOPADY KLIMATICKÉ ZMĚNY, JAKO JSOU: NAPŘ.: DEŠŤOVÝ ZÁHON, SMÍŠENÉ KULTURY, ŽIVÉ PLOTY, JEZÍRKO A NABÍDNĚME I JEDNODUCHÉ NÁVODY, JAK O ZAHRADU PEČOVAT

LEKTORKA: ING. DANA KRIVÁNKOVÁ, LIPKA - ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, PORADKYŇE PRO PŘÍRODNÍ ZAHRADY.

PŘIHLÁŠKY DO 27.9.2024 PŘES ONLINE FORMULÁŘ - ODKAZ ZDE

CENA WEBINÁŘE: 390 Kč (ČLENOVÉ SPOLKU PŘÍRODNÍ ZAHRADA 350 Kč, VYSTAVENÍ DOKLADU NA FAKTURU). MOŽNO HRADIT ZE ŠABLON OP JAK.

WEBINÁŘ BUDE PROBÍHAT NA PLATFORMĚ ZOOM. PROSÍM, OVĚŘTE SI PRŮEDEM, ŽE MÁTE AKTUÁLNÍ VERZI.
ODKAZ BUDE ZASLÁN VŠEM PŘEDEM PŘIHLÁŠENÝM V DEN KONÁNÍ SEMINÁŘE. Z WEBINÁŘE BUDE POŘÍZEN ZÁZNAM, KTERÝ BUDE POSKYTNUT ÚČASTNÍKŮM SPOLEČNĚ S PREZENTACÍ.

WEBINÁŘ JE SOUČÁSTÍ UCELĚNÉHO B-LEARNINGOVÉHO KURZU OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM - VÍCE INFORMACÍ NALEZNETE - [ZDE](#)

PŘÍRODNÍ ZAHRADA
ve spolupráci s

KONTAKTNÍ OSOBA:
IVETA MACHÁTOVÁ - TEL. 731 440 922
IVETA.MACHATOVA@PRIRODNIZAHRADA.EU
WWW.PRIRODNIZAHRADA.EU

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

"Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí."

POZVÁNKA NA WEBINÁŘ

Čtyři roční období v zahradě

KDY: ÚTERÝ 15.10.2024 OD 18:00 - 20:00 HODIN

AKCE JE SOUČÁSTÍ VZDĚLÁVACÍHO KURZU „OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM“

OBSAH WEBINÁŘE:
KLIMATICKÁ ZMĚNA OVLIVŇUJE ASI NEJVÍCE NAŠI SNAHU NĚCO VYPĚSTOVAT. JAK NA TOTO PŘIPRAVIT SEBE I ZAHRADU A JAK NOVĚ POZNATKY Sdílet S DĚTMI. JAK REAGOVAT NA VÝKYVY POČASÍ NEJEN TECHNICKÝMI POSTUPY, ALE I VHODNÝM VYBĚREM ROSTLIN, JAK TO VŠE ZVLÁDNAT S DĚTMI.

LEKTORKA: ING. DANA KRIVÁNKOVÁ, LIPKA - ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, PORADKYŇE PRO PŘÍRODNÍ ZAHRADY.

PŘIHLÁŠKY DO 14.10.2024 PŘES ONLINE FORMULÁŘ - ODKAZ ZDE

CENA WEBINÁŘE: 390 Kč (ČLENOVÉ SPOLKU PŘÍRODNÍ ZAHRADA 350 Kč, VYSTAVENÍ DOKLADU NA FAKTURU). MOŽNO HRADIT ZE ŠABLON OP JAK.

WEBINÁŘ BUDE PROBÍHAT NA PLATFORMĚ ZOOM. PROSÍM, OVĚŘTE SI PRŮEDEM, ŽE MÁTE AKTUÁLNÍ VERZI.
ODKAZ BUDE ZASLÁN VŠEM PŘEDEM PŘIHLÁŠENÝM V DEN KONÁNÍ SEMINÁŘE. Z WEBINÁŘE BUDE POŘÍZEN ZÁZNAM, KTERÝ BUDE POSKYTNUT ÚČASTNÍKŮM SPOLEČNĚ S PREZENTACÍ.

WEBINÁŘ JE SOUČÁSTÍ UCELĚNÉHO B-LEARNINGOVÉHO KURZU OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM - VÍCE INFORMACÍ NALEZNETE - [ZDE](#)

PŘÍRODNÍ ZAHRADA
ve spolupráci s

KONTAKTNÍ OSOBA:
IVETA MACHÁTOVÁ - TEL. 731 440 922
IVETA.MACHATOVA@PRIRODNIZAHRADA.EU
WWW.PRIRODNIZAHRADA.EU

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

"Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí."

Líška

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 14/2024

strana 8

Osvětová kampaň STROMY a MY

Strom roku 2024

Hledáme strom s nejsilnějším příběhem

Hlasujte a pomozte ho najít. Vybírat můžete z 10 finalistů. Najdete tam svůj oblíbený?

Strom roku hledáme letos už pořádvacáté.

Anketa probíhá pod hlavičkou Nadace Partnerství.

Hlasovat můžete na webu: www.stromroku.cz/hlasovani

Výstava na stromech, 5.–12. října

Zapojte se do 10. ročníku Výstavy na stromech.

Fairtrade funguje!

Přidejte se ke stovce míst v rámci celé republiky a dostaňte výstavu i do svého parku, stačí se přihlásit na www.vystavanastromech.cz a panely získáte zdarma.

Zapojit se můžete ve dnech 15. září – 31. října.

STROMY a MY

15. září – 31. října

www.liska-evvo.cz

LÍSKA, její členské a partnerské organizace, školy a muzea chystají rozmanité aktivity.

Na facebookové stránce kampaně budou zveřejňovány zajímavé informace, rady i pozvánky na akce, www.facebook.com/stromy_a_my

Koordinátor: LÍSKA, z.s.

Garant: Park ROCHUS Uherské Hradiště

Formulář k registraci akcí najdete na

<https://forms.gle/PffLWtjijYv37H9>

Pošlete nám pozvánky na akce a programy u vás a podpořte stromy kolem nás.

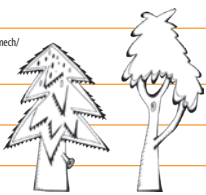

14. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ STROMY a MY

15. 9.–31. 10. 2024

Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji

NÁZEV AKCE - MÍSTO KONÁNÍ	POŘADATEL - KONTAKT
Výzva Stromy a my, 5. ročník uzávěrka: čtvrtek 31. 10. 2024	LÍSKA, z.s. www.liska-evvo.cz
Programy a projektové dny pro MŠ a ZŠ	Arboretum Semetín www.liska-evvo.cz
Výstava na stromech 2024 Fairtrade funguje Celorepublikový happening na podporu důstojné práce	https://nazemi.cz/vystava-na-stromech/ Vsetín, Dolní náměstí LÍSKA, www.liska-evvo.cz
Oskersobraní 14–18 hodin	Ekocentrum Na Pasece www.napasece.net
Dřevo je můj chléb Výukový program pro školy	Skanzen Rochus Uherské Hradiště www.skanzenrochus.cz
Pole, louky, sady, neumíme hladý Program pro veřejnost	Skanzen Rochus Uherské Hradiště www.skanzenrochus.cz
Stromové slavnosti 2024 Sad Svobody ve Zlíně (u zámků), 9.00–13.00 hodin	Odbor životního prostředí a zemědělství a Odbor městské zeleně Magistrát Města Zlín www.zlin.eu
Den stromů s Žabkou pro MŠ ve Starém Městě zahradě SVČ Klubko St. Město	Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město www.klubkosm.cz , www.cevzabka.xf.cz
Oslava stromu a lesa Benefice pro Sčúmicu – vycházky, koncerty, besedy	Obec Komňa, Klub Maják Bojkovice, Ekologický institut Veronica, ČSOP KOSENKA https://facebook.com/events/s/slavnost-stromu-a-lesa-2024/941920337953397/
Den stromů Panská zahrada Vsetín	ALCEDO Vsetín www.alcedovsetin.cz

20. října
Den stromů

Strom roku 2024
Anketa podporuje aktivní lidi v péči o stromy v jejich okolí.
Podpořte váš oblíbený strom prostřednictvím SMS nebo online.
www.stromroku.cz

Stromy pro budoucnost
Nadace Partnerství vyzývá: zasaďte se s námi o lepší budoucnost a přidejme společně do české krajiny 10 milionů stromů.
www.sazimebudoucnost.cz

Metodické listy do výuky či plakáty k tématu můžete získat v LÍSCĚ – infoevvo@seznam.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.facebook.com/Stromy_a_my

UŽITEČNÉ ODKAZY: <http://www.stromroku.cz> - www.mezistromy.cz - www.dendrologie.cz - www.arboristika.cz - www.stromyazivo.cz - www.zapomenuteodruhy.cz - www.stare-odruhy.cz - www.ovocne-stezky.cz - www.pamatnostromy.cz - www.starestromy.cz - www.nadacepartnerstvi.cz

HLAVNÍ GARANT:
Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.skanzenrochus.cz

Podzimní výzva LÍSKY • 5. ročník STROMY a MY

VÝSTAVA PODZIMNÍCH PLODŮ

Vyrazte ven a nasbírejte co nejvíce různých druhů podzimních plodů. Ve třídě nebo doma plody rozřezáte a uspořádáte výstavu. Ke každému druhu vyrobíte cedulku s jeho názvem a můžete přidat i základní popis s možností využití daných plodů nebo s jinými zajímavostmi. Výstavu vyfotíte a fotku nám zašlete.

PODZIMNÍ TVOŘENÍ

S využitím přírodních výrob maketu (model) nebo obraz stromu. Svůj výtvor vyfot a fotku nám pošle.

21. ŘÍJNA – DEN JABLONÍ

20. října každoročně slavíme Den stromů, málokdo však ví, že hned den na to máme možnost oslavit Mezinárodní den původních druhů jablek. Zjistí, které odrůdy jablek jsou v České republice původní a na jejich oslavu uspořádá hostinu s jablečnými dobrotami.

ZASAŽ SI STROM

Od poloviny října nastává vhodný čas, kdy můžeme sázet stromy a jiné dřeviny. Máte-li vhodné místo, zkuste si nějakou dřevinu vysadit. Jen dobře zvolíte, jaký druh bude ten nejvhodnější. Stromy vyžadují z počátku hodně péče a jsou závazkem na mnoho let, některé keře se vám zase můžou rychle rozrůstat a zahradu tak až zaplevelit. Vyberte sazenice, které dobře rozmyslete a nezapomeňte, že výsadbu teprve všechno začíná. Pokud vhodné místo k výsadbě nemáte, můžete si zkusit vypěstovat strom v květináčích ze semínka. Napíšte nám, pro jakou dřevinu jste se rozhodli a výsadbu nám vyfotíte.

Vyberte si aspoň jeden ze 4 úkolů výzvy. Splnění zaznamenejte ve zprávě nebo na fotografii (viz zadání úkolu 1–4).

Zprávy, fotografie, případně obrázky či příběhy doplňte kontaktními údaji:

- autor – jednotlivec: jméno a příjmení, věk, poštovní adresa, příp. škola
- autor – rodina, skupina či školní třída: škola, počet a věk zapojených dětí, e-mail, poštovní adresa, jméno kontaktní osoby.

Výzva trvá do 31. 10. 2024.

Plnění odesílejte na adresu: infoevvo@seznam.cz; HESLO: STROMY a MY

Vybrané soutěžní úkoly odměníme. Krásný barevný podzim se stromy.

Soutěžní výzva je aktivitou 14. ročníku osvětové kampaně

STROMY a MY

KONTAKT: LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín, infoevvo@seznam.cz

www.facebook.com/Stromy_a_my

www.liska-evvo.cz

LÍSKA

Zlínský kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 14/2024

strana 9

Náměty a aktivity

- Oslavte Den stromů 20. října.
- Napište básničku nebo příběh stromu.
- Sledujte jak se barví listy stromů.
- Vytvořte si sbírku barevných listů, listové leporelo, vitráže či pexeso.
- Udělejte si barevnou mandalu z listů.
- Les ve škole
Program pro učitele, který obsahuje výukové plány, semináře, konzultace a ověřené tipy, jak úspěšně zařadit výuku o přírodě v přírodě. <https://www.lesveskole.cz/o-programu/>
- Náměty na aktivity pro MŠ – badatelský kroužek v MŠ
<https://ucimesevenku.cz/s-ms-venku-po-cely-rok/>

DNY, KTERÉ TÁHNOU VEN

Každý den je dobrý na to, vyrazit ven.

Vyberte si, který den láká právě vás!

Jaký den je ten váš a oslavíte ho venku?

Třeba tím, že...

- zasadíte svůj strom míru. Více informací najdete na webu Les ve škole.
- vyrazíte ven udělat rozhovor se stromem. Jak na to zjistíte v lekci z publikace Družiny venku 2
- zjistíte, jak různorodý je les ve vašem okolí a užijete si legraci s Mazlem, Tlustochem nebo Obrem. Najdete je v lekci Stromoví chmatáci z metodiky Lesa ve škole pro 4. třídu.
- využijete plodů, které podzim nabízí. Co všechno lze s plody dělat najdete v lekci Družina plná semínek z publikace Družiny venku 2 nebo na webu Jděte ven ve hře Zahrát si piškvorky venku a Žaludové pexeso.

<https://ucimesevenku.cz/dnyvenku/>

EKOCENTRUM NA PASECE
ZVE NA OSLAVU PŘÍCHODU PODZIMU
A KOMUNITNÍ SETKÁNÍ U TÁBORÁKU

OSKERUŠOBRANÍ

6. ŘÍJNA 2024 OD 14:00 DO 18:00

SPOLEČNÝ TÁBORÁK
MOŠTOVÁNÍ JABLEK
PŘEDNÁŠKA O JEŘÁBU OSKERUŠI
AKTIVITY PRO DĚTI
MICRO GREENS
S SEBOU SI PŘINESTE NĚCO NA OPEKÁNÍ
HUDEBNÍ NÁSTROJE VÍTANY
SEZÓNNÍ OBČERSTVENÍ
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

OBEC KOMŇA
KLUB MAJÁK BOJKOVICE
EKOLOGICKÝ INSTITUT VERONICA
ČSOP KOSENKA
VÁS ZVOU NA

SLAVNOST STROMŮ A LESA

18. - 20. 10. 2024

PÁTEK 18. ŘÍJNA
VÝLET KOLEM VÝZNAMNÝCH STROMŮ
NA POUTNICKÉ MÍSTO
V 16 HODIN ODCHOD OD OBECNÍHO ÚŘADU V KOMŇI

SOBOTA 19. ŘÍJNA
PROGRAM V KLUBU MAJÁK V BOJKOVICÍCH
16:00 Zahájení
Výstava krásného dřeva
a dřevěných hudebních nástrojů
Benefiční sbírka pro svobodný les Ščurnica
16:15 Umělecké hudebně-taneční představení
Zpívající les
17:00 Beseda, představení benefičního záměru

NEDĚLE 20. ŘÍJNA
EXKURZE DO SVOBODNÉHO LESA
ŠČURNICA U VALAŠSKÝCH KLOBOUK
V 11 HODIN ODCHOD Z PARKOVIŠTĚ NA KRÁLOVCI

STROMY, LES A ČLOVĚK...
ODJAKŽIVA SPOLU SPJATÍ. STROMY
SI ZASLUHUI NAŠI ÚCTU. ZVEME VÁS
NA TUTO SLAVNOST, ABYCHOM
MNOHÝMI ZPŮSOBY PODĚKOVALI
STROMŮM A LESU, ŽE S NIMI
MŮŽEME PŘEBÝVAT.

SLAVNOST JE URČENA PRO RODINY
S DĚTI, PRO MLADÉ I STARŠÍ,
ZKRÁTKA PRO VŠECHNY, KTERÍ MAJÍ
RÁDI PŘÍRODU A CHTĚJÍ JI DÁLE
OBJEVOVAT, CHRÁNIT A PODPOROVAT.

STROMOVÉ SLAVNOSTI 2024

17. 10. 2024
9.00–13.00 hodin

sad Svobody ve Zlíně
(u zámku)

☞ ukázka sov, ptáků a dravců (do 12.00 h)
(ČSOP Hoštálkova)

☞ zážitkové lezení po stromech a další
stromolezecké aktivity

☞ lukostřelba
(Lukostřelecký klub 3D Mrínec, z. s.)

☞ ochutnávka jablečného moštu
(Moštárna Hoštětin)

☞ ochutnávka povidel a marmelád
(Povidlárna Provodov)

☞ výukové aktivity pro děti a mládež
s tematikou stromů, rostlin a živočichů
(Ekocentrum Čtyřlístek)

☞ tvořivé dílničky z přírodních materiálů
(Astra Zlín)

☞ sázení stromků do květináčů

☞ ptačí a netopýří poradna
(Mgr. Evžen Tošenovský,
zoolog UP v Olomouci, ČSO, ČESON)

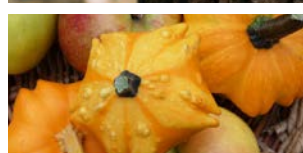
☞ tvořivá dílnička ze dřeva manželů
Hutěckových

☞ beseda s myslivci
(Okresní myslivecký spolek Zlín)

☞ beseda se včelaři a lesníky
(Český svaz včelařů, z. s., okresní
organizace Zlín a Lesy ČR, s. p.)

☞ ukázka košíkářského řemesla
Radima Klímka

☞ ukázka řezbářského řemesla
Oldřicha Plisky

Příspěvek Odbor životního prostředí a zemědělství
a Odbor městské zeleně MMZ

Změna programu vyhrazena. Za velmi nepříjemného počasí
se akce ruší. Další informace: 577 630 982, 577 630 332

Z této veřejně přístupné akce jsou v rámci zpravodajství
pořizovány fotografie.

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 14/2024

strana 10

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu LÍSKY.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

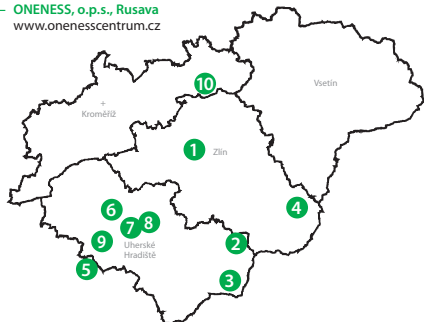
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVČ Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornilidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., o.p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenu.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssychrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **DUTOHLÁVKY**
www.dutohlovak.cz
- **Ekocentrum Na pasece Veliková**
www.napasece.net
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **ONENESS, o.p.s., Rusava**
www.onenesscentrum.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště**
www.ddmsikula.cz
- **ROBOTA**
Kreativní digitální dílna UTB Zlín
<https://robota.utb.cz/>
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Tokaheya s.r.o., Holešov**
www.tokaheya.cz
- **Trezor přírody Horní Lideč**
www.trezorprirody.cz
- **Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí**
<https://www.ochrancizl.cz/>
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
  - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
  - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku. Zaměříme se na místo, kde žijeme, přírodu a životní podmínky, život dřívě a dnes, ohleduplné chování k přírodě a ochranu přírody. Podpoříme rozvoj matematické a čtenářské pre/gramotnosti

Témata – v návaznosti na roční období: živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz, jarní rostliny, stromy, cyklus života, voda, půda atd.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: 4 × 45 minut / 2 × 60 minut

Učíme se s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata: praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvířství), zvyky, hry a hračky našich předků, poklady z půdy apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: 4 × 45 minut / 2 × 60 minut

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

Programy LÍSKY s tématy původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla

Školní farmářský den

Projektový den s Lískou podporující rozvoj kreativity a podnikavosti žáků, samostatnosti, zodpovědnosti, zkušeností a sebevědomí zvládat situace a úkoly, které jim jsou svěřeny.

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla.

Dopolední část je zaměřena na aktivní zapojení dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Zajistíme účast a praktické ukázky regionálních výrobců, aktivity do programu a propagaci.

Výukový program Můj den na farmě

Ve dvouhodinovém programu se děti zážitkově seznámí s tématy zemědělství, práce v zemědělství, celodenní a celoroční práce na farmě, regionální produkty.

Místo konání: třída, výukové prostory střediska

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 2 × 45 minut

Exkurze na farmu

či k řemeslníkům a výrobcům v regionu

Vydejte se s námi na cestu za původem jídla, které máme na talíři, na venkovskou farmu a ke zpracovatelům produktů, například do mlýna či do sadů. Poznejte tradiční výrobní postupy a řemesla, místa pěstování zemědělských plodin, ovoce a bylinek, chovu hospodářských zvířat i zpracování potravin.

Doprava autobusem v dostupné vzdálenosti dané školy, komentovaná prohlídka farmy či provozovny. Po dohodě a dle možnosti místa exkurze i ochutnávka produktů či další aktivity.

Místo konání: farma, dílna či provozovna

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: min. 2 hodiny na farmě + cesta tam a zpět

Výukový program

Z farmy na náš stůl aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, surovin nádobí), výukové prostory střediska

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 2 × 45 minut

PROGRAMY LÍSKY PRO II. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL A STŘEDNÍ ŠKOLY

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou. Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po programu s lektorem, v souladu s projektovou výukou.

Témata:

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučený věk: 6.–8. ročník ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: min. 1 vyučovací hodina + domácí práce žáků před programem, 1–2 vyučovací hodina s lektorem, následná práce žáků po programu dle zadání

Seznámení s mapou – jak funguje svět

Lekce se zaměřuje na základní porozumění komplikovaného uspořádání a fungování dnešního světa. Jedná se o vhodnou úvodní aktivitu, která skupinu připraví na následné hlubší ponoření do jednotlivých tematických oblastí, které zpracovává mapa světa s názvem Svět v souvislostech. Žáci se seznámí s tématy Fairtrade, klimatická změna, pracovní podmínky, koloniální historie, propojenost světa a hybatelé změny, podrobněji prozkoumají vybrané jevy související s jedním tématem a následně pomocí syntézy vystihují jeho podstatu.

Místo konání: třída, přístup na internet

Doporučený věk: od 13 let

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 1 vyučovací hodina (45 minut)

DALŠÍ TÉMATA: plýtvání potravinami, spotřebitelské chování a pracovní podmínky dělníků a dělnic.

Září *Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom.*

V září nás čeká krásné babí léto, které nám přinese poslední teplé dny. Po nich už přijde podzim. Koncem září také již někteří jeleni občas zařijí (tedy zařvou), a proto se září jmenuje září.

V ZÁŘÍ MŮŽEME:

- ✓ zapojit se do osvětové kampaně a výzev Stromy a my, www.liska-evvo.cz
- ✓ hlasovat pro STROM roku 2024 (do 6. 10. 2024), www.stromroku.cz
- ✓ pozorovat babí léto
- ✓ oslavit první podzimní den a rozloučit se s létem
- ✓ pozorovat přípravy přírody na zimu
- ✓ tvořit obrazy pomocí přírodnin
- ✓ vyrábět a pouštět draky
- ✓ sbírat zralé šípky
- ✓ moštovat jablka
- ✓ sušit křížaly z jablek
- ✓ péct brambory
- ✓ zjistit, kdo žije v kompostu

Diář Lísky 2024/2025

Venku se můžeme učit systematicky po celý rok

S metodickými postupy a materiály, které prověřily tisíce škol z celého světa. Vyberte si, co nejvíce prospěje vaší škole či třídě <https://ucimesevenku.cz/dlouhodobě-venku/>

BADATELÉ

<https://badatele.cz/>

Děti objevují a žasnou. Pojdte bádát s námi!

Badatelská výuka je pro vás, jestli...

- chcete, aby učení bavilo děti i vás
- hledáte aktivizační metodu, díky které děti přírodní vědy skutečně pochopí
- souhlasíte, že v hodině mají víc pracovat děti než učitel
- učíte přírodovědné předměty na základní nebo střední škole, jste vychovatelem v družině, vedete zájmový kroužek

"V badatelských třídách je lepší atmosféra. Žáci mají společné zájmy, cíle, lépe si naslouchají, lépe spolupracují a váží si práce druhého. Já sama jsem ve výuce více svobodná, učení není rutina a nuda"

(Liběna Dopitová, ZŠ Vsetín)

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, vodní prvek a NOVĚ bosý chodník v délce 300 metrů.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lísky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA.

Informace: infoevvo@seznam.cz

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do 15. října, 8–18 hodin. Vstupné uhradíte u vstupní brány.

www.arboretumsemetin.cz

Učím o klimatu

<https://ucimoklimatu.cz/>

Klimatická změna je neúprosný fakt, který zásadně ovlivňuje budoucnost dnešních mladých lidí. Vzdělávání jim pomůže situaci nejen pochopit, ale také ukáže, jak se zapojit do jejího řešení. Aby byl náš svět udržitelnější a zdravější.

Na webové stránce Učím o klimatu i s ní spojené facebookové stránce a uzavřené facebookové skupině pro učitele je opravdu už dost bohatá sada lekcí, metodik a dalších inspirací a materiálů do výuky o tomto aktuálním tématu. Ať už jste mezi učiteli, kteří s tímto tématem teprve začínají, nebo se teprve chystají s ním začít pracovat a hledají způsoby jak na to, nebo mezi těmi, kteří s ním již mají bohatší zkušenost, najdete tu opravdu dost materiálů k využití na základních i středních školách.

Když se přihlásíte na facebookovou stránku Učím o klimatu <https://www.facebook.com/ucimoklimatu>, nepřijdete o žádnou z aktuálních lekcí, videí ani pozvánek na semináře, online kurzy či konference.

Pokud chcete o výuce o změně klimatu diskutovat s kolegy i odborníky v bezpečném prostředí, získávat ke zveřejněným materiálům další odkazy a zdroje navíc nebo získávat od ostatních zpětnou vazbu na své lekce a materiály pro studenty, můžete se přihlásit do této uzavřené facebookové skupiny pro učitele <https://www.facebook.com/groups/ucimoklimatu/>.

Za stránkou i skupinou stojí šest různých organizací, které se dlouhodobě věnují tématům ochrany přírody, ekologie nebo změně klimatu. Na uvedených místech tak najdete ozdrojované, relevantní a faktické informace k tématu i lekce a metodiky vystavené na osvědčených pedagogických metodách a přístupech (E-U-R, badatelská výuka, Filozofie pro děti (P4C), apod.). Najdete zde i materiály využitelné napříč širokou škálou předmětů a vzdělávacích oblastí – od přírodních věd, zeměpis, až po dějepis nebo český jazyk.

Patronáty

Převzít patronát nad kouskem světa a smysluplně o něj pečovat není jen tak. Ukazujeme školním třídám, jak se aktivně zapojit do ochrany přírody. Děti získají do péče „svůj“ kousek krajiny a díky odbornému průvodci se dozví, jak o něj pečovat. Posilujeme u dětí přesvědčení o vlastním vlivu na předcházení a řešení problémů životního prostředí. Školním třídám (2.stupeň ZŠ, SŠ) i jiným dětským kolektivům nabízíme účast v dlouhodobém programu péče o přírodu.

Ve Zlínském kraji je v tuto chvíli asi 15 skupin zapojených do Patronátů. Šestáci ze ZŠ Valašská Bystřice od roku 2023 pečují pod odborným vedením botaničky o malý mokřad, v terénu se učí o přírodě a sledují výsledky své práce. Žáci z několika škol v okolí Pulčinských skal se na jaře roku 2024 pustili do práce pro přírodu – starají se o jalovce, upravují turistickou stezku, kosí a hrabou, monitorují výskyt vzácných druhů a mají v plánu například vyhloubit tůňky pro obojživelníky.

Chcete se se svojí třídou či oddílem také zapojit? Více informací a přihlášku najdete na <https://www.skautskyinstitut.cz/patronaty>

Pavla Šlinzová, koordinátorka Patronátů ve Zlínském kraji, pavla.slinzova@skautskyinstitut.cz

Patronáty

by

SKAUTSKÝ INSTITUT

Nabídka Akademie věd ČR

Kdy jste naposledy viděli modráska a potkali jste vůbec někdy sýčka? Ještě před 50 lety byli docela běžnou součástí přírody, biologická rozmanitost ale pomalu mizí. Co za to může a dá se s obnovou biodiverzity něco dělat? Nastihují vědci z Ústav biologie obratlovců AV ČR v novém díle NEZkreslené vědy.

<https://www.youtube.com/watch?v=fGoNSQp7lfg>

#Strategie_AV21

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ **Metodiky a výukové materiály REZEKVÍTKU ke stažení ZDARMA.** <https://www.rezekvitek.cz/e-shop?ids=1&krit=raz1-24-2&paramfiltr=-zda->

■ **Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma.** <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ **Atelier V lese** – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ **Smysluplné tvoření, které děti naučí přírodu milovat. Tvořte, sázejte a buďte s dětmi.** www.venkohratky.cz

■ **Programy o změně klimatu**
<https://drive.google.com/drive/folders/11gAQBsrMuspRdvss2bVFM3kWmUyjmIRa>

■ **KLIMATICKÁ DOBRODRUŽSTVÍ**
Nahlédněte do první české publikace, která spojuje téma změny klimatu s badatelskou metodou: <https://badatele.cz/metodiky>
Když žáci přichází díky badatelství věcem sami na kloub, tak učení je baví a nové poznatky si líp zapamatují. A to platí i pro tak komplexní téma, jako je změna klimatu. V publikaci najdete 9 ucelených výukových lekcí pro žáky různého staří. Připravili je zkušení učitelé či lektori, a všechny lekce byly ověřeny ve výuce. Zkuste je taky a dejte nám vědět, jaká dobrodružství jste zažili!

■ **VYTIŠTĚNÉ a ROZŠÍŘENÉ metodiky Učíme se venku**

Chcete mít oblíbené metodiky po ruce?
Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

ZÍSKEJTE:

- přes 40 nových lekcí,
  - celkově přes 100 lekcí ven,
  - dohromady 444 stran inspirace ven
- <https://ucimesevenku.cz/sady-ven/>

Nové číslo bulletinu MRKVIČKA

„Sebehodnota a sebedůvěra. Znalost sama sebe. Důvěra. A vědět, že mám možnost něco zkusit,“ odpovídá v nové Mrkvičce pan učitel Lukáš Kubín z Ekoškoly Rozárka na otázku: Jaká jsou pomyslná křídla, která by měly v předškolním věku děti získat či posilovat? Jak pomáhat dětem posilovat zdravé kořeny a utvářet hravá křídla ve spolupráci s přírodou? Zuzana Koreňová z Lesní mateřské školy Na Větvi popisuje, jak s dětmi chodí na celý den do přírody v okolí. Většina aktivit vychází z vnitřní motivace dítěte. Dospělí pomohou dětem vybavit si, co už o tématu vědí, zapojovat nové do vlastní poznatkové struktury, uvědomit si význam nové informace, reflektovat, co se naučily. Ano, známý model evokace-uvědomění- reflexe. Méně obvyklé asi je, že dospělí průvodci nijak zvlášť neřeší, jestli děti budou mít ve svém badatelském batůžku přesně určené pomůcky – využijí zkrátka to, co je k dispozici: „Děti pracují samostatně, co si samy nevezmou, to prostě nebude.“ Řadu námětů pro podnětné činnosti v přírodě s předškoláky najdete na následujících stránkách.

Časopis Mrkvička získáte prostřednictvím: <https://www.e-bedrnik.cz/.../informacni-bulletin-mrkvicka/>

Nové číslo bulletinu BEDRNÍK

Bedrník ukazuje, jak můžeme zmírňovat nepříznivé dopady změn klimatu: Vladimír Kořen s dětmi ze ZŠ U Řičanského potoka přímo u školy a za humny rozjíždí projekt záchrany a ochrany ohrožených a dříve běžných druhů rybek. V Centru Veronica Hostětín prakticky ověřili atraktivní metodiku pro žáky základních škol k ochraně obojživelníků. S mladšími školáky se dají sledovat a udržovat studánky, změny v lese i na školní zahradě – o své zkušenosti se dělí Lenka Zajíčková ze ZŠ T. G. M. Mnichovice a Markéta Vokurková ze ZŠ Kunratice. Lenka Skoupá popsala, jak se na Toulcově dvoře hospodaří promyšleně, dlouhodobě a ukázkově s dešťovou vodou – až za to dostali hned dvě ceny Adaptterra Awards. Martin Kříž připravil reportáž o všemožném bádání kolem vody s krásnými fotkami Justiny Danišové. Až si přečtete příběh Sokolího muže, kterého baví odhalovat tajemství přírody, zůstanete možná v údivu, jak se dá s celkem skromnými prostředky pomáhat krajině, aby se zas přiblížila k přívětivé podobě. Co a jak v krajině dělá živel voda, to umějí názorně ukazovat dětem a studentům v Geoparku Řičany. V ČSOP Vlašim připravili metodiku, která pomáhá porozumět, jak si vodu z krajiny bereme ke svému užití, a co dělat, abychom ji v pořádku do přírody vraceli. Nadšenci a zároveň vědecky pečliví znalci, kteří naplňují seriální a nikoli nudný web Fakta o klimatu, nabízejí i podporu pro učitele: metodická doporučení, jak ve výuce pracovat s Atlasem klimatické změny, a více než 90 otázek, které můžete využít se žáky základních i středních škol.

Bedrník získáte prostřednictvím programu MRKEV: <https://www.e-bedrnik.cz/zakladni-a-.../casopis-bedrnik/>

PODPORUJEME environmentální výchovu na školách, **POSKYTUJEME** učitelům náměty a praktickou pomoc, **UMOŽŇUJEME** sdílení, a to prostřednictvím programů MRKEV (časopis Bedrník) a Mrkvička (Informační bulletin Mrkvička) – Malý rádce kvalitní ekologické výchovy. Prostřednictvím programů vám pomůžeme realizovat EV na školách. Registrovat se můžete online. Více naleznete na www.e-bedrnik.cz

Vyšlo nové číslo čtvrtletníku Školní zahrada

Časopis zve učitele a žáky do zahrady coby výtvarného ateliéru, který nabízí po celý rok nepřeborné zdroje inspirace, materiálů a pomůcek zdarma, podporuje kreativitu, ale i hlubší pochopení, jak fungují přírodní procesy.

V tomto čísle se dozvíte, co nás učí hlína. Míša Míkovcová z Ekocentrum PALETA píše, jak ji nejrůznějšími způsoby tvořivě využít nejen při výtvarce, ale třeba i při dějepisu nebo multikulturní výchově.

Nahlédnete také do zahrady plné něhy a uvidíte, jak ji kvalifikovaně a citlivě využívá Základní a praktická škola Velká Bíteš.

Ivana Poláčková představuje zahradu, která učí, v Kremnici a taky využití vrbového proutí ve Vrbově.

Originální barvy z rostlin představuje Ivona Tichá a květinové obrazy (nejen) v jílu zase Dana Křivánková. A možná budete překvapeni, jak aranžování rostlin může rozvíjet environmentální kompetence.

Časopis Školní zahrada můžete získat v papírové podobě jako přílohu časopisu bedrník Bedrníku <https://www.e-bedrnik.cz/> nebo elektronicky zde <http://www.skolni-zahrada.cz/> Přejeme krásné čtení plné inspirace

Diář Lísky 2024/2025

V LÍSCĚ jsme připravili již dvanáctý DIÁŘ pro naše členy, příznivce, účastníky vzdělávacích a osvětových akcí, soutěží a přehlídek, zejména učitele ve školách, lektory a pracovníky ve střediscích ekologické výchovy, neziskových organizacích, pro členy Klubu LÍSKY, žáky a studenty, regionální výrobce, partnerské organizace, přátele v různých institucích, úřadech a společnostech a též rodiny, které se zajímají o přírodu, kulturní a historické dědictví našeho regionu a jsou jim blízké šetrnější a životní prostředí respektující postoje a způsoby vedení organizací i domácností. Kontakt: infoevvo@seznam.cz.

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

České děti tráví venku průměrně dvě hodiny a čtyři minuty

Nadace Karel Komárek Family Foundation, která mimo jiné podporuje výuku venku a také proměňuje školní zahrady v inspirativní a hravá místa s přírodními prvky, iniciovala průzkum, jenž zjišťoval, kolik času tráví české děti venku. Článek [ZDE](#).

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí. Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat. Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ťapkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Fairtradová škola

Status Fairtradová škola mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly

Školy mohou status získat při splnění 5 kritérií:

- vytvoření řídicí skupiny za účelem podpory fair trade na škole,
- škola oficiálně podporuje fair trade,
- na škole jsou dostupné fairtradové produkty,
- na škole se vyučují globální rozvojová témata
- škola pořádá akce na podporu fair trade a usiluje o medializaci

Všechny dokumenty potřebné k získání statusu Fairtradová škola najdete v dokumentech ke stažení, https://www.fairtradeskoly.cz/ke_stazeni

Nabídka k zapojení do programu Škola pro udržitelný život v roce 2024/2025

ŠUŽ neboli Škola pro udržitelný život je celoroční program, který vzdělává žáky v tématech UDRŽITELNOSTI nebo O KLIMATU. Vzdělávání propojujeme s místem – žáci mapují problémy ve své obci, realizují vlastní projekty a hledají souvislosti mezi svým místem a udržitelným životem či klimatickou změnou. **Zapojte se v příštím školním roce i vy!**

Pro bližší informace k programu ŠUŽ: <https://www.skolaprozivot.cz/zapojte-se/>

Více o programu se dozvíte v tomto videu: <https://www.youtube.com/watch?v=I5IBY47MscI>

Co vás v programu všechno čeká se dozvíte zde: https://www.youtube.com/watch?v=tNBn_BZvO64

Přihláška do programu Škola pro udržitelný život na školní rok 2024/2025:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfVgDCdAX_zqlx3haSpJXJ3YkFimoz2dSosinvqkv-1EKQ_w/viewform

II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsetetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-prirode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naučna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 1415 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství, • kulturní, sociální a politická globalizace, • migrace ve světě, • mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva, • dětská práva a práva seniorů, • rovné příležitosti a tolerance k jinakosti, • demokracie a dobré vládnutí, • rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti, • vyšší míra vzdělanosti, • zdraví obyvatel, • potravinové zabezpečení, • přístup k nezávadné/pitné vodě, • životní prostředí a klimatické změny, • populační růst, • mírová řešení konfliktů, • odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost, • cíle udržitelného rozvoje, • historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, • aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, • aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracíte, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně... Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/
Semínkovna Uherské Hradiště
Semínkovna knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Semínkovna Liptál
Místní knihovna Liptál, Základní škola Liptál, Liptál 465

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“** www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Podrobněji NOVĚ v příloze **Poctivě vyrobené.**

<https://www.liska-evvo.cz/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnickví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- Pravidelná elektronická rozesílka, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- Webové stránky, www.liska-evvo.cz
- Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.
- Knihovna, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.
- Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- Osvětové a informační kampaně, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky** a knihovnu s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 14/2024

strana 22